רבינו יוסף קארו זיע"א
בעל מחבר ספר "שולחן ערוך"
נפטר בעיר"ק צפת תובב"א
י"ג ניסן שנת ת"א של"ה לפ"ק
ושם מנוחתו כבוד
(שם אביו ר' אפרים ז"ל)

"משה" שואל מחבירו "יעקב":
אתה רוצה להיות "בן עולם הבא"?

אורח חיים היומי

לימוד שולחן ערוך אורח חיים לכל השנה - עמוד אחד ליום

כל השונה - הלכות - בכל יום - מובטח לו שהוא בן "עולם הבא"!

ג אב

"יעקב" משיבו: איזה סוג שאלה, זה ששאלת עכשיו? כאילו היתה שואל אותי אם אני רוצה לחיות, כאילו היה שייך אחרת איזה טיפש בעולם היה משיב לך בשלילי?

רבינו משה איסרליש זיע"א
בעל מחבר ספר "רמ"א"
נפטר בעיר קראקא יצ"ו
י"ח אייר שנת ת"א של"ג לפ"ק
ושם מנוחתו כבוד
(שם אביו ר' ישראל ז"ל)

קוֹדֶם הַלִּימוּד יֹאמַר: הִנְנִי רוֹצֶה לִלְמוֹד. כְּדֵי שֶׁיְּכַוֵּנוּ הַתַּלְמוּד לִידֵי מַעֲשֶׂה. וְלִידֵי מִדּוֹת יְשָׁרוֹת. וְלִידֵי יְדִיעַת הַתּוֹרָה.
וַהֲרֵינִי עוֹשֶׂה לְשֵׁם יִחוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ בְּשֵׁם יהו"ה וּבְשֵׁם אדנ"י מִתְיַחֲדִים יאהדונה"י
עַל יְדֵי הַנֶּעְלָם בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ בְּיִחוּדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל.

המשך סימן תקסב – דין קבלת התענית

ב. יש אומרים שמי שרגיל להתענות עשרת ימי תשובה כיון שאין רגילות לקבלם בתפלה אינו צריך להתענות עד צאת הכוכבים אלא עד שיצא מבית הכנסת. הגה: והיחיד מתפלל עננו (הגהות מיימוני ומרדכי פרק קמא דתענית) וכן חתן יתפלל עננו קודם שיכנס לחופה ואז יוכל לשתות מכוס של ברכה (תרומת הדשן סימן קנ"ז). אבל מי שמתענה מי"ז בתמוז עד תשעה באב צריך להשלים אף על גב דאינו צריך קבלה מי שאינו מתענה כל עשרת ימי תשובה רק מתענה יום או יומים בעי קבלה והשלמה (תרומת הדשן סימן קמ"ו). ונראה לי דדוקא בסתם אבל אם התנה שלא להשלים הרשות בידו דלא עדיף משאר תענית:

ג. יחיד שקיבל עליו תענית סתם בערב שבת צריך להתענות עד צאת הכוכבים אם לא שפירש בשעת קבלת התענית עד שישלימו הצבור תפלתם (ועיין לעיל סימן רמ"ט):

ד. תענית חלום צריך להתענות עד צאת הכוכבים ואפילו בערב שבת (ועיין לעיל סימן רמ"ט סעיף ד'):

ה. כל תענית שלא קבלו עליו היחיד מבעוד יום אינו תענית. הגה: להתפלל עננו ולא לענין אם חייב תענית סתם והתענה כך לא יצא ידי נדרו (מרדכי והגהות מיימוני פרק א') מיהו יש אומרים דמתפלל עננו (מרדכי בשם ר"י) וכן נראה לי לנהוג בתענית יחיד ולכולי עלמא המתענה תענית חלום מתפלל עננו אף על פי שלא קבלו עליו מאתמול:

ו. אימתי מקבלו בתפלת המנחה אומר בשומע תפלה או אחר שסיים תפלתו קודם שיעקור רגליו הריני בתענית יחיד מחר יהי רצון שתהא תפלתי ביום תעניתי מקובלת ואם לא הוציא בפיו אם הרהר בלבו שהוא מקבל תענית למחר הוי קבלה והוא שיהרהר כן בשעת תפלת המנחה הגה: וטוב יותר לקבלו אחר תפלה מבשעת תפלה כדי שלא להפסיק תפלתו (המגיד והגהות מיימוני כל בו ובית יוסף):

ז. קיבל עליו תענית בתפלת המנחה אף על פי שהוא אוכל ושותה בלילה לא הפסיד כלום וכן אם קבל עליו להתענות שלשה או ארבעה ימים או יותר זה אחר זה להתענות בימים ויאכל בלילות אף על פי שהוא אוכל כל הלילה לא הפסיד כלום דהוי קבלה לכולם אף על פי שלא קיבל כל אחד ואחד במנחה שלפניו. הגה: ואם קבל להתענות שני ימים רצופין מותר לאכול בלילה שביניהם אם לא פירש בהדיא אף על הלילה (מרדכי פרק קמא דתענית) ואז מתפלל כל יום במנחה עננו (פסקי מהרא"י סימן ק"ח):

ח. אם קיבל עליו בתפלת המנחה שלשה או ארבעה תעניות ולא רצופין זה אחר זה כגון שקבל עליו להתענות שני וחמישי ושני וכיוצא בזה יש מי שמסתפק אם סגי בקבלה אחת לכולם או אם צריך קבלה לכל אחד ואחד. הגה: מיהו נהגו העם לקבלם בקבלה אחת וסגי בהכי וכן דעת מקצת רבוותא (מרדכי והגהות מיימוני):

ט. קבל עליו להתענות למחר והתענה ובלילה שלאחר התענית נמלך להתענות אף על פי שלן בתעניתו שלא אכל בלילה והתענה כל היום השני אינו תענית מפני שלא קבלו עליו מבעוד יום:

י. מתענה אדם תענית שעות והוא שלא יאכל כל היום כיצד (הרי) **שהיה טרוד בחפציו ומתעסק בצרכיו ולא אכל עד חצות או עד תשע שעות ונמלך להתענות בשעות שנשארו מן היום הרי זה מתענה אותם שעות ומתפלל בהם עננו שהרי קבל עליו התענית קודם שעות התענית ויש אומרים שגם זה תענית שעות וצריך שיקבלנו עליו מאתמול והיכי משכחת לה כגון שקבל עליו מאתמול להתענות עד חצי היום וכשהגיע לחצי היום נמלך וגמרו או שקבל עליו להתענות למחר מחצי היום ואילך ולמחר נמלך ולא אכל גם בחצי היום ראשון הרי זה תענית שעות:**

יא. אם קבל עליו תענית עד חצי היום ואכל אחר כך או שאכל עד חצי היום וקבל עליו תענית משם ואילך אינו נקרא תענית להתפלל עננו אבל נקרא תענית לענין שצריך להשלים נדרו:

סִיַּדַרְנוּ אֵת סֵדֶר הַשּׁוּלְחָן עָרוּךְ אוֹרַח חַיִּים לְשָׁנָה – עֲמוּד אֶחָד לַיּוֹם. וּבְסִדֶּר הַזֶּה יִגָּמוֹר כָּל אוֹרַח חַיִּים שָׁנָה בַּשָּׁנָה. וּבָזֶה יִתְמַלֵּא דִּי מַחְסוֹרוֹ אֲשֶׁר יֶחְסַר לוֹ דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ. וְיִזְכֶּה לִהְיוֹת "בֶּן עוֹלָם הַבָּא". נָא לְפַרְסֵם לְכָל הַיְדִידִים וּבְבָתֵּי כְּנֵסִיּוֹת וּבְבָתֵּי מִדְרָשׁוֹת לְזַכּוֹת אֵת הָרַבִּים לְעִלּוּי נִשְׁמַת הַקְּרוּבִים. וְזֶה יִהְיֶה זְכוּת הַיּוֹתֵר גָּדוֹל. וְכָל הַמְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים זוֹכֶה לְבָנִים צַדִּיקִים.